

ผู้เพื่อสร้างพลังยั่งยืน

หลังได้รับเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหรือ อ.ก.ส.แล้ว ในแต่ละปีเกษตรกรจะนำเงินที่ได้ไปซื้อหาปัจจัยการผลิต เพื่อนำไปใช้ในการเพาะปลูก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช ตกเฉลี่ยคนละประมาณ ร้อยละ 30-40 ของยอดเงินกู้

ฉะนั้นในแต่ละปีคนที่รำรวยที่สุดคือบรรดาเจ้าของร้านค้าที่จำหน่ายปัจจัยการผลิต รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรให้กับเกษตรกร เมื่อต่างคนต่างซื้อ...ก็จะได้สิทธิได้ส่วนลดตามแต่ร้านค้าจะมอบให้ ไม่มีอำนาจต่อรองอะไรมากนัก

อ.ก.ส.ตั้งคำถามขึ้นเองว่า!! จะดีกว่ามั๊ย?? ถ้าชาวบ้านที่ต้องการปัจจัยการผลิตเหมือน ๆ กัน เขายอดมารวมกัน แล้วสั่งซื้อทีเดียวเป็นล็อตใหญ่ ๆ จากบริษัทผู้จำหน่ายหรือโรงงานโดยตรง น่าจะได้ราคาที่ถูกกว่า แถมได้รับการประกันคุณภาพโดยตรงจากเจ้าของสินค้าผู้ผลิต ป้องกันปัญหาเรื่องปุ๋ยปลอมยาปลอมได้ด้วย

นี่คือที่มาของการก่อตั้งสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า อ.ก.ส. หรือเรียกกันย่อ ๆ ว่า สกต. ซึ่งขณะนี้มีอยู่ทุกจังหวัดรวม 76 จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกรวมกันซื้อรวมกันขาย สร้างพลังและสร้างอำนาจต่อรองทางการตลาด

แน่นอน...เส้นทางทางเดินของ สกต. แม้จะมี อ.ก.ส.คอยเป็นที่เลี้ยงสนับสนุน แต่ก็ไม่ได้ไร้อุปสรรคอุปสรรคหลายอุปสรรค เพราะภายในจุดแข็งก็มีจุดอ่อนเกิดขึ้นได้ง่ายดาย เช่น เป็นองค์กรที่รวมเกษตรกรสมาชิกไว้มากมาย แต่บางครั้งเมื่อมีปัญหาเล็ก ๆ ซึ่ง

อาจไปทับซ้อนผลประโยชน์ที่เคยมีในอดีต ก็อาจถูกสร้างเรื่องหรือกระเพื่อมกลายเป็นปัญหาใหญ่ได้ง่ายหลาย ๆ ปัญหาจึงยังมีมาให้ออกอยู่เรื่อย ๆ เข้าทำนองมากคนก็มากความ แต่ในความมากก็คือพลังที่ไต่คนยากที่สุด ดังนั้นด้วยหลักการที่จริงจังทำให้ สกต.หลาย ๆ จังหวัดเติบโตสร้างคุณประโยชน์ให้กับสมาชิกและถือเป็นการขับเคลื่อนอย่างสหกรณ์ที่นำศึกษา บางแห่งก้าวไกลถึงการค้าขายกับต่างประเทศ แต่ก็ยังมี สกต. บางแห่งที่ยังลุ่ม ๆ ดอน ๆ

เมื่อเร็ว ๆ นี้มีข่าวเกษตรกรกลุ่มหนึ่งออกมาร้องเรียนสื่อมวลชนว่า ถูก อ.ก.ส.อุบลราชธานีบังคับซื้อปุ๋ยจาก สกต. แลกกับการทำสัญญาปล่อยเงินกู้ ทั้งที่ตนเองไม่มีความจำเป็นต้องซื้อปุ๋ยในตอนนั้น ในเรื่องดังกล่าว คุณลักษณะ วจนา นวัช ผู้จัดการ อ.ก.ส. บอกว่า คงต้องชี้แจงเป็น 2 กรณี คือ กรณีเกษตรกรขอใช้สินเชื่อเพื่อนำไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร เพราะตามหลักการจะต้องระบุเหตุผลว่าจะนำไปใช้จ่ายดำเนินการในเรื่องใดบ้าง เช่น ค่าปุ๋ย ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย ซึ่งการจ่ายสินเชื่อของ อ.ก.ส. จะจ่ายตามความจำเป็นตามที่ระบุไว้ในการใช้สินเชื่อ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้เกษตรกรนำเงินไปใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์และกลายเป็นภาระหนี้โดยไม่จำเป็น ส่วนในกรณีการให้ซื้อปุ๋ยจาก สกต. พนักงาน อ.ก.ส. มีหน้าที่เพียงให้คำแนะนำกับเกษตรกรพิจารณาถึงผลดีในการทำธุรกรรมกับ สกต. ซึ่งเป็นองค์กรของเกษตรกรเองเท่านั้น แต่ถ้าเกษตรกรไม่มีความประสงค์จะทำธุรกรรมกับ สกต. ก็ต้องดำเนินการตามที่เกษตรกรต้องการ ห้ามมีการบังคับโดยเด็ดขาด คุณลักษณะ กำชับชัดเจน นี่คืออีกหนึ่งปัญหาที่ อ.ก.ส.และ สกต. ต้องเผชิญ แม้จะดูเป็นปัญหาเล็ก ๆ ในประเด็นการสื่อสาร แต่ก็ทำให้คนทำงานรู้สึกท้อถอยได้เหมือนกัน เอ้า! ก็ขอเป็นกำลังใจ ผู้!!! เพื่อสร้างพลังที่ยั่งยืนให้กับพี่น้องเกษตรกรต่อไป

● พรพรม จักรกริชรัตน์ ●